

розписки та їх виконання зберігається в Реєстрі аграрних розписок не менше 10 років.

Викладене дозволяє підсумувати, що законодавством України в цілому на належному рівні регламентовано відносини з реєстрації аграрних розписок. Така реєстрація означає підтвердження легітимності видачі сільськогосподарським товаровиробником аграрної розписки та її обігу. Реєстрація аграрних розписок є визначальним юридичним фактом у правовідносинах щодо їх обігу, а звідси у Законі України «Про аграрні розписки» слід уточнити, що права та обов'язки за аграрною розпискою виникають з моменту її реєстрації в Реєстрі аграрних розписок. Адже без такої реєстрації видані сільськогосподарських товаровиробником документи (у тому числі й товаророзпорядчі) не матимуть юридичної сили аграрної розписки, а тому до них не можуть застосовуватися спеціальні правила правового регулювання, закріплені розглянутим Законом.

-----***-----

М. В. Мороз,

*к.ю.н., доцент, в. о. заступника
директора з наукової роботи
НДІ ПЗІР НАПрН України*

ЩОДО ПЕРЕДАННЯ В ОРЕНДУ МАЙНА ДЕРЖАВНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Відповідно до ч.2 ст. 4 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» не можуть бути об'єктами оренди: об'єкти державної власності, що мають загальнодержавне значення і не підлягають приватизації відповідно до частини другої статті 5 Закону України «Про приватизацію державного майна».

Частиною 2 статті 5 Закону України «Про приватизацію державного майна» встановлено, що приватизації не підлягають об'єкти, що мають загальнодержавне значення... Загальнодержавне значення мають: об'єкти

освіти, крім навчальних закладів, майно яких вноситься до статутного капіталу публічного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування відповідно до Закону України «Про особливості утворення публічного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування», фізичної культури, спорту і науки, що фінансуються з державного бюджету.

Відповідно до ч.1 ст.61 Закону України «Про освіту» фінансування державних навчальних закладів та установ, організацій, підприємств системи освіти здійснюється за рахунок коштів відповідних бюджетів, коштів галузей народного господарства, державних підприємств і організацій, а також додаткових джерел фінансування. Тобто, фінансуватися із державного бюджету можуть державні навчальні заклади та установи, організації, підприємств системи освіти як об'єкти освіти.

Таким чином, не підлягають приватизації, а отже і не можуть бути об'єктами оренди, об'єкти освіти (у тому числі і вищі навчальні заклади) саме як цілісні майнові комплекси, а не окреме індивідуально визначене майно (рухоме або нерухоме).

Вказаний висновок підтверджується і тим, що ч.2 ст.4 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» встановлено, що «окреме індивідуально визначене майно із складу цілісного майнового комплексу підприємства, його структурного підрозділу, забороненого до оренди, може бути об'єктом оренди (без права приватизації та суборенди), якщо воно не заборонене до оренди законами України, не задіяне у процесі основного виробництва та за висновком органу, уповноваженого управляти цим майном, його оренда не порушить цілісності майнового комплексу».

З огляду на те, що ч.1 ст.4 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» встановлено, що об'єктами оренди за цим Законом

(у тому числі) є: нерухоме майно (будівлі, споруди, нежитлові приміщення) та інше окреме індивідуально визначене майно, можна зробити висновок, що нерухоме майно є різновидом індивідуально визначеного майна, яке за умов встановлених ч.2 ст.4 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» може бути об'єктом оренди, не зважаючи на те, що сам цілісний майновий комплекс, до складу якого воно входить, заборонено до оренди.

Відповідно до ч.4 ст.61 Закону України «Про освіту» додатковими джерелами фінансування навчальних закладів та установ, організацій, підприємств системи освіти є: доходи від надання в оренду приміщень, споруд, обладнання.

Частиною 1 статті 70 Закону України «Про вищу освіту» встановлено, що передача в оренду державними і комунальними вищими навчальними закладами закріплених за ними на праві господарського відання об'єктів власності здійснюється без права їх викупу відповідно до законодавства.

Згідно із п.4 ч.3. цієї ж норми вищий навчальний заклад у порядку, визначеному законом, та відповідно до статуту має право використовувати майно, закріплене за ним на праві господарського відання, у тому числі для провадження господарської діяльності, передавати його в оренду та в користування відповідно до законодавства.

Навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної та комунальної форми власності можуть надаватися в оренду будівлі, споруди, окремі тимчасово вільні приміщення і площі, інше рухоме та нерухоме майно або обладнання, що тимчасово не використовується у освітній, навчально-виховній, навчально-виробничій, науковій діяльності, у разі, коли це не погіршує соціально-побутових умов осіб, які навчаються або працюють у навчальному закладі (п.8 Переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими

установами та закладами системи освіти, що належать до державної та комунальної форми власності затвердженого постановою КМУ від 27 серпня 2010 р. № 796).

Таким чином, чинним законодавством передбачено право державних вищих навчальних закладів надавати в оренду тимчасово вільні приміщення (як нерухоме (індивідуально визначене майно) у порядку передбаченому законом та з урахуванням встановлених законом обмежень (без права їх викупу та суборенди, коли це не погіршує соціально-побутових умов осіб, які навчаються або працюють у навчальному закладі).

Норми Закону України «Про освіту» та Закону України «Про вищу освіту», якими передбачено право державних вищих навчальних закладів надавати в оренду тимчасово вільні приміщення (як нерухоме (індивідуально визначене майно) співвідносяться як загальні та спеціальні. Оскільки вища освіта є лише складовою у структурі освіти (ст.29 Закону України «Про освіту») і Закон України «Про вищу освіту» встановлює основні правові, організаційні, фінансові засади функціонування лише системи вищої освіти, то його норми є спеціальними по відношенню до Закону України «Про освіту», який регулює суспільні відносини у галузі навчання, виховання, професійної, наукової, загальнокультурної підготовки громадян України у цілому, а отже його норми є загальними.

Також слід зазначити, що у чинному законодавстві не міститься жодних колізій у встановленні права державних вищих навчальних закладів надавати в оренду тимчасово вільні приміщення (як нерухоме (індивідуально визначене майно)).

Частиною 5 ст. 63 Закону України «Про освіту» визначено, що об'єкти освіти і науки, що фінансуються з бюджету, а також підрозділи, технологічно пов'язані з навчальним та науковим процесом, не підлягають приватизації, перепрофілюванню або використанню не за призначенням.

Зазначену норму, на нашу думку слід тлумачити наступним чином:

- 1) об'єкти освіти і науки, що фінансуються з бюджету, а також підрозділи, технологічно пов'язані з навчальним та науковим процесом, не підлягають приватизації саме як цілісні майнові комплекси (йдеться про цілісні майнові комплекси, у тому числі, вищих навчальних закладів так і їх структурних підрозділів, технологічно пов'язаних з навчальним та науковим процесом), що узгоджується із ст.5 Закону України «Про приватизацію державного майна» та ч.1 ст.61 Закону України «Про освіту»;
- 2) об'єкти освіти і науки, що фінансуються з бюджету, а також підрозділи, технологічно пов'язані з навчальним та науковим процесом, не підлягають перепрофілюванню або використанню не за призначенням виключно як цілісні майнові комплекси (йдеться про цілісні майнові комплекси, у тому числі, вищих навчальних закладів так і їх структурних підрозділів, технологічно пов'язаних з навчальним та науковим процесом), що узгоджується із ч.1 ст.61 Закону України «Про освіту».
- 3) Вказана норма не встановлює обмежень щодо можливості передання в оренду вищими навчальними закладами та іншими об'єктами освіти нерухомого та іншого індивідуально визначеного майна.

-----***-----

*Д. О. Хандога,
студентка 4 курсу
ФСП НТУУ «КПІ»*

ПІРАТСТВО – ОДИН З ОСНОВНИХ ЧИННИКІВ ПЕРЕШКОД ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Я впевнена, що абсолютно кожен з нас у своєму житті стикався з піратством. Адже для нашої країни, на жаль, це нормальне явище.

Порушення авторського права (*контрафакція; піратство*, якщо мова йде про порушення майнових авторських прав) — дії, спрямовані на